

Aanbestedingswet 2012: de belangrijkste wijzigingen per 1 juli 2016

Wijziging Aanbestedingswet 2012 en bijbehorende regelgeving per 1 juli 2016 van kracht

Op 30 juni 2016 zijn in het Staatsblad verschenen:

- Stb. 241: Wet van 22 juni 2016 tot wijziging van de Aanbestedingswet 2012 in verband met de implementatie van aanbestedingsrichtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU en 2014/25/EU (<https://www.officielebekendmakingen.nl/stb-2016-241.html>)
- Stb. 242: Besluit van 24 juni 2016 tot wijziging van het Aanbestedingsbesluit (<https://www.officielebekendmakingen.nl/stb-2016-242.html>)
- Stb. 243: Besluit van 24 juni 2016 tot vaststelling van het tijdstip van inwerkingtreding van de Wijziging van de Aanbestedingswet 2012 in verband met de implementatie van aanbestedingsrichtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU en 2014/25/EU <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2016-243.html>

In de Staatscourant van 30 juni 2016 verschenen:

- De nieuwe regeling eigen verklaring (<https://www.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2016-34239.html>)
- De Gids proportionaliteit en het ARW (<https://www.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2016-32830.html>)

Een en ander houdt in dat de wijzigingen per 1 juli 2016 in werking zijn getreden. Een afwijking is echter voorzien voor de bepalingen over de procedure voor sociale en andere specifieke diensten. Die bepalingen treden ook in werking per 1 juli 2016. Zij werken echter voor aanbestedingen, die *na* 17 april 2016 en *voor* 1 juli 2016 zijn

gestart, terug tot en met 18 april 2016 (de uiterste datum waarop de aanbestedingsrichtlijnen hadden moeten zijn geïmplementeerd).

De belangrijkste wijzigingen op een rij

In dit memo hebben wij de belangrijkste wijzigingen nog eens op een rij gezet.

- ✓ Tussen deel 2 (implementatie klassieke aanbestedingsrichtlijn) en deel 3 (implementatie richtlijn speciale sectoren) wordt een deel 2a gevoegd ter implementatie van de Concessierichtlijn. Er ontstaat één licht regime voor concessieopdrachten (voor werken en diensten) met een waarde vanaf 5.225.000 euro (excl. BTW). De duur is maximaal 5 jaar (comply or explain).
- ✓ De procedure voor het innovatiepartnerschap wordt geïntroduceerd. Deze procedure biedt de aanbestedende dienst de mogelijkheid om een partnerschap aan te gaan en na een succesvolle ontwikkelfase het daaruit voortkomende product, werk of dienst direct aan te kopen.
- ✓ De mogelijkheid om een marktconsultatie te houden, wordt expliciet opgenomen (dit was overigens al mogelijk).
- ✓ Aanbestedende diensten moeten de besluiten in alle stadia van de aanbestedingsprocedure kunnen motiveren. Om die reden zijn zij verplicht om voldoende documentatie bij te houden. Het betreft documentatie over het opstellen van de aanbestedingsstukken, communicatie met ondernemers en interne beraadslagingen, eventuele dialoog of onderhandelingen en selectie en gunning van de opdracht. De informatie in het aanbestedingsrapport kan worden samengevoegd met het proces-verbaal. De informatie moet ten minste drie jaar na gunning worden bewaard.
- ✓ De mogelijkheid om eisen, voorwaarden en criteria aan inschrijvers en inschrijvingen te stellen, die zien op andere stadia van de levenscyclus dan de oplevering van het werk, de levering of de dienst, bijvoorbeeld de productie- en verwijderingsfase wordt expliciet opgenomen (dit was overigens al mogelijk).
- ✓ Aanbestedende diensten krijgen de mogelijkheid een specifiek keurmerk te eisen, mits voldaan wordt aan een aantal strikte voorwaarden.

- ✓ Het maximum aantal percelen waarop kan worden ingeschreven, kan worden beperkt. Daarnaast kan het maximum aantal percelen dat aan één inschrijver wordt gegund, worden beperkt. En inschrijven op een combinatie van percelen kan worden toegestaan.
- ✓ Als dat nodig is om voldoende mededinging te waarborgen mag voor referentieprojecten langer worden terug gekeken dan 5 jaar voor werken en 3 jaar voor leveringen en diensten.
- ✓ De term 'economisch meest voordelige inschrijving (emvi)' is nu de overkoepelende term voor: i) beste prijs-kwaliteitverhouding (Beste PKV, voorheen: emvi), (ii) laagste kosten op basis van kosteneffectiviteit (bijvoorbeeld TCO) en (iii) laagste prijs.
- ✓ Gunning op Beste PKV is het uitgangspunt. Toepassing van het gunningscriterium 'laagste prijs' én van het gunningscriterium 'laagste kosten op basis van kosteneffectiviteit' moet worden gemotiveerd.
- ✓ Het toepassingsgebied van de mededingingsprocedure met onderhandeling (voorheen: 'onderhandelingsprocedure met voorafgaande bekendmaking') en de concurrentiegerichte dialoog is uitgebreid tot – kort gezegd – situaties waarin de openbare of niet-openbare procedure waarschijnlijk niet tot een bevredigend aanbestedingsresultaat zal leiden.
- ✓ De verplichting om afzonderlijke opdrachten binnen het dynamisch aankoopstelsel separaat officieel aan te kondigen, is vervallen. In plaats daarvan kunnen de tot het stelsel toegelaten ondernemers direct worden uitgenodigd om in te schrijven op de specifieke opdracht. De elektronische marktplaats die in Nederland veel werd gebruikt voor opdrachten onder de drempel en voor (thans als categorie vervallen) B-diensten kan worden ingericht als dynamisch aankoopstelsel en kan daarmee ook gebruikt worden voor alle opdrachten boven de drempel.
- ✓ Er komt een mogelijkheid voor kortere termijnen. Deze kunnen – slechts in geval van niet-centrale aanbestedende diensten - in overeenstemming met de geselecteerde gegadigden worden bepaald. (Termijnen moeten overigens altijd proportioneel zijn.)

- ✓ Indien de aanbestedingsstukken aanzienlijk zijn gewijzigd, moet de inschrijvingstermijn worden verlengd. Dit betrokken bepaling impliceert dat aanzienlijke wijzigingen door middel van een Nota van Inlichtingen zijn toegestaan en heraanbesteding niet noodzakelijk is. Dit is slechts anders als toelating van andere gegadigden dan de oorspronkelijk geselecteerden mogelijk was geweest of meer marktpartijen aan de aanbestedingsprocedure zouden hebben deelgenomen.
- ✓ Er geldt per 1 juli 2017 een verplichting tot elektronisch aanbesteden. Dit houdt in dat alle communicatie en informatie-uitwisseling tussen aanbestedende diensten en ondernemers elektronisch plaats vindt.
- ✓ De Nederlandse uniforme eigen verklaring wordt vervangen door een Europese eigen verklaring: het Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA). De wettelijke term blijft Eigen verklaring.
- ✓ Aanbestedende diensten moeten passende maatregelen nemen ter voorkoming van belangenconflicten door bijvoorbeeld een interne regeling (integriteitsbeleid) op te stellen.
- ✓ Er is een extra uitsluitingsgrond opgenomen om ondernemingen uit te kunnen sluiten die structureel te kort zijn geschoten bij de uitvoering van een opdracht. Ondernemers kunnen hun betrouwbaarheid aantonen en uitsluiting voorkomen.
- ✓ Er zijn uitzonderingsmogelijkheden voor publiek-publieke samenwerking (waaronder de quasi-inhouse-uitzondering) opgenomen.
- ✓ De mogelijkheid om opdrachten voor te behouden aan sociale werkvoorzieningen is uitgebreid. Voorheen moest minimaal 50% van de werknemers gehandicapt zijn. Dit percentage is verlaagd naar 30%. Daarnaast zijn 'kansarmen' toegevoegd aan de doelgroep en is de mogelijkheid geboden opdrachten voor te behouden aan ondernemingen die de maatschappelijke en professionele integratie van gehandicapten en kansarmen tot doel hebben.
- ✓ Bedrijven zijn verplicht om na gunning van de opdracht en tijdens de uitvoering van de opdracht contactgegevens en de wettelijke

vertegenwoordigers van onderaannemers (die ter plaatse onder rechtstreeks toezicht van de aanbestedende dienst staan) te verstrekken aan de aanbestedende dienst. Bedrijven zullen deze gegevens moeten bijhouden en registreren en verstrekken aan de aanbestedende dienst, die de informatie ook moet registreren.

- ✓ Aanbestedende diensten zijn verplicht om niet-naleving van toepasselijke verplichtingen op het gebied van arbeidsbescherming en arbeidsvoorwaarden bij de uitvoering van een opdracht te melden bij de inspectie van SZW.
- ✓ Aanbestedende diensten zijn verplicht om opdrachten voor sociale en andere specifieke (voormalige B-)diensten met een waarde vanaf 750.000 euro (excl. BTW) aan te kondigen. Dit kan door middel van een vooraankondiging voor sociale en andere specifieke diensten.
- ✓ Een aantal voormalige B-diensten valt nu onder het reguliere aanbestedingsregime.
- ✓ Een aantal diensten is aan het nieuwe verlichte regime toegevoegd.
- ✓ De bijzondere voorwaarden betreffende de bouw van een complex sociale woningen zijn vervallen.
- ✓ Uitgangspunt is dat wijziging van een opdracht of raamovereenkomst tijdens de looptijd ervan noopt tot het volgen van een nieuwe Europese aanbestedingsprocedure. Verduidelijkt is onder welke omstandigheden wijziging toelaatbaar is zonder dat dit leidt tot een aanbestedingsplicht.
- ✓ De wettelijke verplichting voor het gebruik van de Gids Proportionaliteit is uitgebreid naar de speciale-sectorbedrijven.
- ✓ Deel 3 speciale sectoren: onder het toepassingsbereik van deel 3 (speciale sectoren) vallen niet langer activiteiten met betrekking tot de exploratie van olie en gas en bepaalde postdiensten (financiële, logistieke, elektronische en filateliediensten).
- ✓ Deel 3 speciale sectoren: de maximale looptijd voor raamovereenkomsten is beperkt tot 8 jaar (comply or explain). (N.B. in deel 2 is dit maximaal 4 jaar).
- ✓ Deel 3 speciale sectoren: het drempelbedrag voor sociale en andere specifieke diensten is gesteld op 1.000.000 euro (excl. BTW).

maasdam broers fischer advocaten
mededinging | aanbesteding | staatssteun

- ✓ Deel 3 speciale sectoren: ook speciale-sectorbedrijven kunnen gebruik maken van de concurrentiegerichte dialoog.

Rijswijk, 8 juli 2016

* * * * *